Muistio

Työelämä
Mikko Räsänen

9.10.2017

1 (1)

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvan aktiivimallista HE 124/2017

Hallitus esittää työttömyysturvalakiin muutoksia, joilla luodaan niin sanottu työttömyysturvan aktiivimalli.

Esitetyssä mallissa työttömän työnhakijan on kolmen kuukauden tarkastelujakson aikana täytettävä aktiivisuusvelvoite tai hänen etuuttaan alennetaan 4,65 % seuraavan 65 maksupäivän ajan. Työttömyysetuuden maksaja valvoo velvoitteen täyttämistä. Mikäli malli ei lisää aktiivisuutta, se vahvistaa julkista taloutta alentamalla työttömyysturvamenoja.

Työttömyysetuuden alentamisen voi välttää tekemällä tarkastelujakson aikana työssäoloehtoon luettavaa työtä yhden viikon, olemalla työvoimapoliittisessa toimenpiteessä yhden viikon tai työllistymällä yrittäjänä siten, että ansiot ovat vähintään 240 euroa.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tukee esityksen tavoitetta lisätä työnhakijoiden aktiivisuutta. Aktiivisuus nopeuttaa avointen työpaikkojen täyttymistä, lyhentää työttömyysjaksoja ja alentaa työttömyysastetta. EK pitää valittua toteuttamistapaa hallinnollisesti raskaana. Aktiivisuuden seuranta lisää työttömyysetuuksien maksajien työtä.

Esitys sisältää myös ehdotuksen työttömien omavastuuajan lyhentämisestä viiteen päivään. EK pitää tätä lyhentämistä esityksen tavoitteiden vastaisena. Sillä ei kannusteta aktiivisuuteen eikä sillä vahvisteta julkista taloutta. Päinvastoin, työttömäksi jääneen henkilön kahden omavastuupäivän menolisäys saadaan vähennetyksi aikaisintaan yhdeksän kuukauden työttömyyden jälkeen. Mahdolliset säästöt tulevat siis verrattain pitkään työttöminä olleiden etuuksista.

EK katsookin, että asiallisesti samaan lopputulokseen olisi päästy tekemällä työttömyysturvan tasoon alenemaporras. Se olisi ollut työnhakijalle selkeästi ennakoitavissa ja hallinnollisesti huomattavasti kevyempi.